

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу

Кравченка Андрія Ігоровича

«Елюростронгільоз котів (епізоотологія, діагностика, лікування)»,

подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії

за спеціальністю 211 Ветеринарна медицина

галузі знань 21 Ветеринарія

у разову спеціалізовану вчену раду

Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»

Актуальність теми дисертації. Дослідження поширення паразитарних захворювань котів є актуальною темою, оскільки на сьогодні в наукових працях відкритого доступу існує ряд прогалин з цього питання. У своїй більшості науковці на території України розглядали лише невелику частку паразитарних хвороб, що були викликані збудниками акарозів, ентомозів та ендопаразитами травного тракту. Поряд з тим, практично відсутні дані відносно вивченості питання щодо хвороб котів, викликаних саме легеневиими гельмінтозами.

Враховуючи вищенаведене, дослідження щодо поширення елюростронгільозу серед популяції котів в окремих регіонах України, питань щодо особливостей лабораторної діагностики даної інвазії, а також визначення ефективності сучасних антигельмінтних препаратів за елюростронгільозу залишається актуальним питанням.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Матеріали дисертаційної роботи є складовою науково-дослідної роботи кафедри інфекційних та інвазійних хвороб ЗВО «Подільський державний університет», зокрема робота виконувалась в межах науково-дослідної теми: «Епізоотологічний моніторинг, удосконалення діагностики, лікування та профілактики інфекційних та інвазійних хвороб тварин, у тому числі зоонозів в західному регіоні України» (номер державної реєстрації 0121U113965).

Наукова новизна роботи. Під час досліджень Кравченком А. І. уперше в Україні проведено комплексне дослідження щодо поширеності, діагностики та клінічних проявів інвазії *A. abstrusus* у котів. Визначено рівень зараженості котів та встановлено, що частота інвазії становить 7,6 % за методом Бермана. Автором роботи проведено морфологічний аналіз личинок першої стадії, що дозволило чітко диференціювати їх від інших легневих гельмінтів на основі морфологічних особливостей хвостового та переднього кінців.

Автором роботи уперше визначено інтенсивність інвазії у природних умовах, яка варіювала від 8 до 328 личинок/г калу, що свідчить про високий

рівень зараженості серед певних груп котів. Виявлено зв'язок між віком, способом життя та інтенсивністю інвазії, що підтверджує роль екологічних факторів у розвитку паразитарної інвазії. Встановлено, що найвища інтенсивність інвазії спостерігається у котів із вираженими клінічними симптомами та рентгенологічними змінами, однак виявлені випадки безсимптомного носійства з високим рівнем виділення личинок.

Дисертантом вперше проведено детальний аналіз сезонної динаміки поширеності *A. abstrusus* серед котів, що показав значно вищий рівень зараженості в осінньо-зимовий період. Це свідчить про можливий вплив кліматичних умов на життєвий цикл паразита та його циркуляцію серед котів.

Вперше в Україні використано комплексний підхід до діагностики *A. abstrusus*, що включав копрологічні дослідження, бронхоальвеолярний лаваж (БАЛ), рентгенографію та молекулярну діагностику. Встановлено, що метод ПЛР на основі аналізу ITS2-локусу є найбільш чутливим (100 %) порівняно з методом Бермана (62,5 %) та мікроскопічним дослідженням БАЛ (49 %). Виявлено, що поєднання мікроскопічного та цитологічного дослідження БАЛ підвищує діагностичну ефективність до 62,5 %.

Вперше в Україні проведено молекулярно-генетичне виявлення збудника *A. abstrusus* і дослідження його філогенетичних зв'язків, що підтвердило генетичну однорідність українських ізолятів із штамами з інших ендемічних регіонів. Отримано перші українські послідовності ITS2-локусу *A. abstrusus*, які були внесені до бази GenBank (PQ579817, PQ579818, PQ579819).

Кравченко А. І. встановив особливості клінічних проявів інвазії, зокрема домінування респіраторних симптомів (кашель, підсилене везикулярне дихання, тахіпноє), а також системних порушень (летаргія, анорексія, втрата ваги). Виявлено зв'язок між інтенсивністю інвазії та вираженістю рентгенологічних змін, що підтверджує патогенетичну роль *A. abstrusus* у формуванні бронхіальних, альвеолярних та інтерстиціальних змін у легеневій паренхімі.

Дисертантом вперше здійснено порівняльний аналіз ефективності різних схем терапії котів за паразитування *A. abstrusus*. Встановлено, що комбінована терапія моксидектином та імідаклопридом демонструє вищу ефективність, ніж монотерапія фенбендазолом, що є важливим для розробки ефективних протипаразитарних стратегій.

Теоретичне та практичне значення одержаних результатів. Результати досліджень дисертанта А. І. Кравченка мають вагому кількість нових наукових даних, розкривають дані відносно особливостей поширення елюростронгільозу котів на території Закарпатської області, а також поглиблюють вже існуючі наукові дані щодо діагностики захворювання,

диференційної діагностики личинок першої стадії *A. abstrusus*, клінічних проявів інвазії у котів та проведення лікувальних заходів. Усі результати дисертаційної роботи Кравченка А. І. можуть бути використані при розробці та організації науково обґрунтованих лабораторно-діагностичних, протиепізоотичних та лікувальних заходів за елюростронгільозу котів.

Разом із цим, дані цієї дисертації відповідно до актів впровадження завершених наукових досліджень використовуються під час діагностики та лікування котів за елюростронгільозу в умовах клінік ветеринарної медицини: «ЛікоВеТ» (м. Ужгород), «Фауна-Сервіс» (м. Кам'янець-Подільський).

Структура роботи, обґрунтованість та достовірність результатів досліджень, заключень та висновків здобувача. Дисертація Кравченка Андрія Ігоровича написана українською мовою, відповідає вимогам МОН України щодо дисертацій на здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії. Основна частина дисертації викладена на 128 сторінках, ілюстрована 31 рисунком та 8 таблицями. Загальний обсяг роботи становить 158 сторінок. Список літератури містить 151 джерело, з них 148 латиницею. У тексті є посилання на всі використані ідеї, результати, тексти і рисунки інших авторів. Назва дисертації відповідає її змісту. До складу дисертаційної роботи А. І. Кравченка входить україномовна та англomовна анотації; список праць, опублікованих за темою дисертації; зміст; перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів; вступ, огляд літератури і вибір напрямів досліджень, загальна методика та основні методи досліджень; результати досліджень; аналіз та узагальнення результатів досліджень, висновки, пропозиції виробництву, список використаних джерел і додатки.

Вступ (с. 19–26) висвітлює обґрунтування вибору теми дослідження. Він містить зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами; мету та завдання дослідження; об'єкт та предмет дослідження; методи дослідження; наукову новизну отриманих результатів; практичне значення отриманих результатів; особистий внесок здобувача; апробацію результатів дисертації; публікації здобувача; структуру та обсяг дисертації.

Розділ 1. Огляд літератури і вибір напрямів досліджень (с. 27–41) займає 15 сторінок і розділений на 5 підрозділів: 1.1. Біологічна характеристика збудника (с. 27–29); 1.2. Епізоотична ситуація щодо елюростронгільозу котів (с. 29–32); 1.3. Патогенна дія збудника *Aelurostrongylus abstrusus* на організм котів (с. 32–34); 1.4. Лабораторна діагностика елюростронгільозу (с. 34–36); 1.5. Лікувальні заходи за елюростронгільозу (с. 36–39); Висновок до Розділу 1 (с. 39–41). В огляді літератури здобувачем дисертаційної роботи проаналізовано основні досягнення у напрямі досліджень щодо елюростронгільозу котів. Дисертантом

висвітлено матеріали багатьох науковців щодо біологічних особливостей збудника *A. abstrusus*, особливостей поширення хвороби серед котів у різних країнах світу, патогенного впливу збудника на організм хворих котів, особливостей проведення лабораторних досліджень та лікування котів за інвазії, викликаной *A. abstrusus*. В кінці розділу є висновок щодо сучасних наукових матеріалів відносно поширення елюростронгільзу котів, негативний вплив збудника на здоров'я котів, методів лабораторної діагностики та комплексу лікування котів за елюростронгільозу. Усі матеріали були обґрунтовано проаналізовані дисертантом.

Розділ 2. Загальна методика та основні методи досліджень (с. 42–54). Дисертаційна робота виконувалась здобувачем впродовж 2021–2024 рр. на базі лабораторії кафедри інфекційних та інвазійних хвороб факультету ветеринарної медицини та технологій у тваринництві Закладу вищої освіти Подільський державний університет. Окремі фрагменти досліджень здійснювали на базі кафедри нормальної та патологічної морфології і судової ветеринарії Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького (м. Львів), ветеринарного центру ЛікоВеТ (м. Ужгород). Постановку полімеразної ланцюгової реакції здійснювали за участі Інституту паразитології, Біологічного Центру Чеської академії наук (Чехія).

А. І. Кравченко провів три етапи досліджень: встановлення поширення елюростронгільозу котів; з'ясування ефективності та особливостей різних методів діагностики за легеневих гельмінтозів котів; з'ясування ефективності та безпечності терапевтичних схем лікування за елюростронгільозу котів з використанням препаратів патогенетичної (Адвокат, Еланко; Фенбендазол, Базальт) та симптоматичної (Преднізолон, ВетЛайн; Сінулокс, Зоетіс) дії.

Таким чином, ефективність використаних під час експериментів методів досліджень забезпечили їх високу якість. Це допомогло здобувачеві досягти мети та вирішити усі задачі дисертаційної роботи.

Розділ 3. Результати досліджень (с. 55–108) включає три підрозділи і займає 54 сторінки. У розділі надається матеріал, одержаний здобувачем у процесі досліджень. Підрозділи складаються з 7 пунктів, що дозволило логічно структурувати весь матеріал згідно з метою і задачами досліджень. В кінці кожного підрозділу міститься висновок, що узагальнює інформацію.

У підрозділі 3.1. «Поширеність *Aelurostrongylus abstrusus* серед котів» (с. 55–59) автор надає дані щодо поширення збудника елюростронгільозу котів на території м. Ужгород Закарпатської області, його сезонного прояву. Дисертантом визначені основні морфологічні особливості в будові *A. abstrusus*, що дозволило віддиференціювати її від інших личинок легеневих нематод та встановити показник інтенсивності інвазії. Також, автор з'ясував

особливості вікової динаміки та статевої сприйнятливості котів до захворювання.

Підрозділ 3.2. «Методи діагностики елюростронгільозу» (с. 59–99) складається з семи пунктів і включає: клінічні ознаки у котів за елюростронгільозу; результати рентгенологічних досліджень; морфологічні та біохімічні показники крові; дослідження бронхоальвеолярного лаважу; патоморфологічні зміни легеневої тканини за елюростронгільозу; молекулярно-генетичні методи діагностики; філогенетичний аналіз збудника.

У підрозділі 3.3. «Оцінка ефективності різних схем лікування котів за елюростронгільозу» (с. 100–108) проведено порівняння терапевтичної ефективності двох схем лікування котів за елюростронгільозної інвазії з використанням антигельмінтних препаратів Адвокат (Еланко) та Фенбендазол (Базальт), що проявляють виражені нематоцидні властивості. Окрім загальноприйнятих показників ефективності (екстенс- та інтенсефективності запропонованих схем лікування), автор дисертаційної роботи порівняв зміни загального клінічного стану тварин дослідних груп у процесі лікування та дані рентгенографічної діагностики. Таке поєднання маніпуляцій підкреслило важливість застосування комплексного підходу у процесі проведення лікування та встановлення його ефективності не лише за згубною дією препаратів на паразита, але й за ознаками клінічного відновлення тварин.

Розділ 4. Аналіз та узагальнення результатів досліджень (с. 109–124). У четвертому розділі дисертаційної роботи здобувач проаналізував та узагальнив отримані ним результати досліджень і надав їм оцінку. Андрій Ігорович порівняв одержані ним результати з даними літературних джерел.

Висновки (с. 125–127) викладені на трьох сторінках і складаються з дев'яти пунктів, що містять узагальнення усього матеріалу, який представлено у попередніх розділах. Усі пункти висновків дисертаційної роботи здобувача відповідають завданням досліджень.

Пропозиції виробництву (с. 128) містять три пункти та включають пропозиції здобувача щодо проведення діагностики елюростронгільозу в котів з використанням вкладеної ПЛР з праймерами NC1/NC2 та AabFor/AabRev. Для ефективної боротьби з елюростронгільозом котів дисертант рекомендує застосовувати комбінацію препаратів на основі моксидектину (1 мг/кг) та імідоклоприду (10 мг/кг) у вигляді спот-он розчину двічі з інтервалом 14 днів. Також здобувачем рекомендовано використовувати ці пропозиції при підготовці здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти III і IV рівнів акредитації за спеціальністю «Ветеринарна медицина».

Список використаних джерел (с. 129–147). Список використаних джерел містить 151 джерело, з яких 148 латиницею. Застарілих джерел мало

(11,9 %), що свідчить про обізнаність здобувача із сучасними науковими досягненнями і твердженнями з напрямків ветеринарної медицини і біології. Представлена література відповідає напряму проведених досліджень.

Додатки (с. 148–158). Дисертація містить 9 додатків, які представлені списком публікацій здобувача, документами, що свідчать про внесення інформації щодо ідентифікованих в Україні штамів *Aelurostrongylus abstrusus* до GenBank, двома актами впровадження результатів завершених наукових досліджень для діагностики та лікування елюростронгільозу котів в умовах клінік ветеринарної медицини.

Отже, представлена дисертаційна робота Кравченка Андрія написана державною мовою, виконана відповідно до поставленої мети та задач роботи і є завершеною науковою працею. Здобувач вільно володіє матеріалом, що вказує на його високу фахову обізнаність в досліджуваній тематиці.

Апробація результатів досліджень, повнота їх викладення в опублікованих працях, достовірність і обґрунтованість наукових положень, висновків, рекомендацій. Результати дисертаційної роботи А. І. Кравченка обговорювалися на наукових конференціях професорсько-викладацького складу, наукових співробітників і аспірантів факультету ветеринарної медицини та технологій у тваринництві Подільського державного університету; науково-практичній конференції «Ветеринарні зустрічі 2024» (м. Ужгород, 15 травня 2024 року); на Міжнародному ветеринарному конгресі IVC 2024 (м. Київ, 25–26 травня 2024 року).

Основні положення дисертаційної роботи Кравченка А. І. опубліковані у 4 наукових працях, з яких 4 статті у наукових фахових виданнях України (категорія «Б»).

Відомості щодо проходження біоетичної експертизи дисертаційних досліджень. Здобувач Андрій Кравченко виконував наукові дослідження на базі лабораторії кафедри інфекційних та інвазійних хвороб факультету ветеринарної медицини та технологій у тваринництві Закладу вищої освіти Подільський державний університет. Окремі фрагменти досліджень здійснювали на базі кафедри нормальної та патологічної морфології і судової ветеринарії Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького (м. Львів), ветеринарного центру ЛікоВеТ (м. Ужгород). Постановку полімеразної ланцюгової реакції здійснювали за участі Інституту паразитології, Біологічного Центру Чеської академії наук (Чехія).

Після аналізу доступного нам матеріалу констатуємо, що грубого поводження з тваринами не виявлено. Усі маніпуляції проводилися з урахуванням основних принципів біоетики, згідно з положенням «Європейської конвенції щодо захисту хребетних тварин, яких використовують в

експериментальних та наукових цілях» (Страсбург, 1986) та Закону України №3447-4 від 21.02.2006 р. «Про захист тварин від жорстокого поводження».

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Дисертаційна робота Кравченка Андрія Ігоровича чітко структурована. У дисертації є багато даних щодо елюростронгільозу котів, які отримані вперше в Україні. Здобувачем використано ефективні методи наукових досліджень (при визначенні екстенсивності та інтенсивності інвазії, вікової та сезонної динаміки захворювання, морфологічних особливостей личинкових стадій збудника, прояву захворювання у котів, ефективності антигельмінтних препаратів), завдяки яким одержані результати характеризуються високою вірогідністю. Усі наукові положення узгоджуються із сучасними науковими поглядами та розширюють базу знань щодо елюростронгільозу котів. Разом із цим, результати досліджень мають наукову і практичну цінність для паразитологічних досліджень. Висновки дисертаційної роботи логічно побудовані та науково обґрунтовані і відповідають поставленій меті й завданням досліджень. Наведені в роботі дані дозволять рекомендувати результати досліджень Андрія Ігоровича для використання як у навчальному процесі здобувачів спеціальності «Ветеринарна медицина», так і в умовах клінічної ветеринарної практики.

Особистий внесок дисертанта у вирішенні конкретного наукового завдання. Здобувач А. І. Кравченко самостійно опрацював велику кількість наукової літератури за тематикою досліджень, сформулював плани наукових досліджень, розробив програми і календарні графіки, методи та схеми проведення дослідів. Брав безпосередню участь у проведенні експериментів, зокрема проводив відбір зразків, ізоляцію ДНК, молекулярно-генетичні дослідження (ПЛР), клінічні дослідження, випробував препарати у виробничих умовах та визначив їх ефективність. Разом із керівником роботи дисертант проаналізував одержані результати та сформулював висновки. Також важливо відзначити, що у наукових працях здобувача використано лише результати його власних досліджень.

Конкретний особистий внесок по кожній науковій статті, опублікованій здобувачем у співавторстві, задекларований у списку праць дисертації.

Відсутність академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. При рецензуванні дисертаційної роботи порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації) та текстових запозичень не виявлено. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідні джерела.

Обізнаність здобувача з результатами наукових досліджень інших учених за обраною темою дисертації та порівняння цих результатів із результатами власних наукових досліджень. Проведений аналіз літератури свідчить, що здобувач достатньо обізнаний з результатами наукових досліджень інших учених за темою дисертації. Він вдало провів порівняння даних, отриманих у власних експериментах з результатами досліджень інших науковців. Ці дані наведені у Розділі 4 дисертації.

Дискусійні, критичні зауваження та запитання до здобувача.

Наукова робота **Кравченка Андрія Ігоровича «Елюоростронгільоз котів (епізоотологія, діагностика, лікування)»** має важливе наукове й практичне значення. Позитивно оцінюючи дисертаційну роботу здобувача, вважаю, все ж таки потрібним зупинитися на її недоліках, поставити уточнюючі запитання і висловити свої побажання:

1. Бажано було б збільшити кількість апробацій здобувача по темі дисертаційного дослідження з метою більш широкого висвітлення актуальної роботи на широкий загаль.

2. У розділі 1 «Огляд літератури і вибір напрямів досліджень» на сторінці 30 у таблиці 1.1 «Огляд досліджень щодо поширеності легеневих паразитів у котів» варто було додати 6-ту колонку, в якій зазначити з якого літературного джерела взяті конкретні дані щодо рівня інвазованості котів нематодами *A. abstrusus*, *T. brevior* та *C. aerophila* у різних країнах світу.

3. У розділі 1 «Огляд літератури і вибір напрямів досліджень» на сторінці 33 у таблиці 1.2 «Клінічні ознаки легеневих паразитарних інвазій у котів» варто було додати 5-ту колонку, в якій зазначити з якого літературного джерела взяті конкретні дані щодо інформації по кожному виду нематод, або зробити посилання у квадратних дужках на відповідні літературні джерела в кожній комірці з такою інформацією.

4. Загальновідомо, що назви видів та родів пишуться курсивом, однак на сторінках 40 (9-й рядок), 41 (8-й рядок) нематода виду *A. abstrusus* курсивом не виділена.

5. На сторінці 41 назва виду нематоди *T. brevior* розірвана на 2 окремих фрагменти «*T.*» – у кінці 10-го рядка, «*brevior*» – на початку 11-го рядка. Такого робити не слід.

6. У розділі 2 «Загальна методика та основні методи досліджень» на сторінці 42 (5-й рядок) написано «Окремі фрагменти досліджень ...», варто «Окремі фрагменти досліджень ...».

7. На сторінці 44 (3-тє речення зверху) автор вказує «Для підрахунку паразитарного навантаження використовували методи прямого підрахунку у мазках». Прошу пояснити, що означає термін «паразитарне навантаження»?

8. На сторінці 44 (2-ге речення зверху) автор вказує «Інтенсивність інвазії (II) визначали шляхом підрахунку кількості паразитів у пробах за допомогою мікроскопії та копрологічних досліджень». Автором не вказано в яких саме пробах виявляли паразитів. Прошу пояснити. Також, варто писати не «пробах», а «сразках».

9. На сторінці 46 (2-й абзац), автором вказано «Також було проведено серологічні тести на наявність антитіл до вірусу імунодефіциту котів (FIV), вірусу лейкемії котів (FeLV), герпесвірусу котів (FHV-1) та *Chlamydophila felis*», проте, по тексту дисертаційної роботи не вказується з якою метою проводили такі дослідження і чи були виявлені позитивно-реагуючі коти на проведені тести, варто пояснити.

10. На сторінці 46 (6-й абзац) Вами зазначено «Для підтвердження ідентифікації личинок як першої стадії *A. abstrusus* проводили детальний огляд та вимірювання під мікроскопом». Речення не є зрозумілим. Можливо варто було написати «З метою ідентифікації личинок першої стадії *A. abstrusus* проводили їх детальний огляд та вимірювання під мікроскопом».

11. На сторінці 46 (2-й абзац) Вами зазначено «Яйця та личинки паразитів ідентифікували шляхом мікроскопії нативних мазків, мазків із флотаційним або седиментаційним збагаченням». Прошу пояснити, що це за мазки «із флотаційним або седиментаційним збагаченням»?

12. На сторінці 48 (передостанній абзац) Вами зазначено «Окремі личинки (1–3) досліджували під мікроскопом при збільшенні ...». Прошу пояснити, що означають цифри в дужках «(1–3)»?

13. На сторінці 48 (останній абзац) «Патологоанатомічні дослідження», його варто було перенести на наступну сторінку, не розриваючи від основного тексту, де йдеться про ці дослідження.

14. На сторінці 49 (3-й абзац) Вами зазначено «Фекалії, які екструдували з прямої кишки ...». Поясніть будь-ласка, що мається на увазі під терміном «екструдували»?

15. У Розділі 3 «Результати досліджень», на сторінці 57 (4-й та 5-й рядок) написано «Крім того, спосіб життя також демонстрував статистично значущий вплив», поясніть будь-ласка, про який саме «спосіб життя» йдеться мова у даному реченні?

16. На сторінках 64 та 66 виявлені фрагменти сторінок (до 40 %) без тексту, так робити не варто.

17. На рентгенологічних знімках (рис. 3.3–3.6) зміни про які наголошує дисертант варто було показати стрілками.

18. На сторінці 68 розміщена таблиця 3.2, а на 69-й – її продовження, проте автор не зазначив «продовження таблиця 3.2». Аналогічна ситуація з таблицею 3.5, що розміщена на сторінці 100–101.

19. На сторінці 68 у таблиці 3.4 при виведенні лейкогритми автор мабуть припустився технічної помилки, адже в дослідній групі загальна кількість підрахованих клітин крові склала 128,7.

20. На сторінці 75 під підписом рисунку 3.7 варто було вказати збільшення, за якого проведене мікрофотографування.

Розкриття даних питань при захисті дисертації дасть можливість на основі теоретичного обґрунтування глибше висвітлити науковий напрямок, практичну цінність даної роботи і, особливо, всебічну обізнаність здобувача з питань виконання та її оформлення.

Слід відмітити, що у дисертації по тексту трапляються неprincipові поодинокі технічні та орфографічні неточності, вирази, які пов'язані з оформленням роботи.

В той же час незважаючи на дрібні недогляди при друкуванні, дисертація є закінченою науковою роботою. Наявні окремі запитання і зауваження не є принциповими і не зменшують наукової цінності та проблемного значення виконаної роботи. Вони не знижують актуальність, наукову новизну та практичну значимість дисертаційної роботи. Сподіваємось, що висловлені запитання та зауваження сприятимуть подальшому науковому росту і вдосконаленню автора дисертації.

Загальний висновок на дисертацію. Дисертантом виконані обґрунтовані дослідження, викладені у послідовній формі та зроблені аргументовані висновки і практичні пропозиції, що впливають з одержаних результатів.

Вважаю, що дисертаційна робота **Кравченка Андрія Ігоровича** на тему: **«Елюростронгільоз котів (епізоотологія, діагностика, лікування)»** за змістом і оформленням відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 261 від 23 березня 2016 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 283 від 03.04.2019 р. та № 502 від 19.05.2023 р.), наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від

31.05.2019 р.) і Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022 р. та № 502 від 19.05.2023 р.), а її автор **Кравченко Андрій Ігорович** заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 211 Ветеринарна медицина галузі знань 21 Ветеринарія.

Офіційний опонент:

доктор ветеринарних наук, професор,
завідувач кафедри паразитології та
ветеринарно-санітарної експертизи
Полтавського державного
аграрного університету

Віталій Мельничук
Віталій МЕЛЬНИЧУК

*Тут же завірено
незалежний вступ надано
СВМ Овчарук Олена*